

Spis treści

Wstęp	XI
Rozdział 1. Psychologia przednaukowa	1
1.1. Psychologia potoczna	6
1.1.1. Frenologia	7
1.1.2. Fizjonomika	11
1.1.3. Mesmeryzm	13
1.1.4. Spirytualizm	15
1.1.5. Leczenie mentalne	17
1.2. Droga do filozofii umysłu	20
1.2.1. Brytyjski empiryzm	21
1.2.2. Szkocki realizm	23
1.2.3. Amerykańscy filozofowie umysłu	24
1.3. Walka o nową naukę	25
Rozdział 2. Fizjologia, psychofizyka i nauka o umyśle	27
2.1. Mózg i system nerwowy	30
2.1.1. Lokalizacja korowa	32
2.1.2. Specyfika funkcjonowania nerwów	36
2.1.3. Prędkość przewodzenia nerwowego	38
2.2. Fizjologia zmysłów	40
2.2.1. Widzenie barwne	42
2.2.2. Percepcja wysokości dźwięku	43
2.3. Psychofizyka	44
2.3.1. Badania Ernsta Webera	46
2.3.2. Psychofizyka Fechnera	48
Rozdział 3. Niemcy i narodziny nowej nauki	51
3.1. Lipskie laboratorium Wundta	53
3.1.1. Psychologia Wundta	56
3.1.2. Metody badawcze stosowane przez Wundta	59
3.1.3. Instrumentarium psychologiczne w badaniach	63

3.1.4. Badania w laboratorium Wundta	64
3.1.5. Wundta <i>Völkerpsychologie</i>	64
3.1.6. Uczniowie Wundta	65
3.2. Hermann Ebbinghaus i badanie pamięci	67
3.3. Psychologia aktów Franza Brentano	72
3.4. Carl Stumpf i psychologia muzyki	73
3.5. Georg Elias Müller i pamięć	75
3.6. Oswald Külpe i myślenie	77
Rozdział 4. Początki psychologii naukowej w Ameryce	81
4.1. William James jako psycholog	84
4.1.1. Jamesa <i>Zasady psychologii</i>	85
4.1.2. Studentka Jamesa: Mary Whiton Calkins	90
4.1.3. James jako psycholog i filozof	92
4.2. G. Stanley Hall i profesjonalizacja psychologii	94
4.2.1. Nurt badań nad dzieckiem	95
4.2.2. Okres dojrzewania i psychologia genetyczna Halla	97
4.2.3. Psychoanaliza, religia, starzenie się	99
4.3. James McKeen Cattell: ambasador psychologii	102
4.3.1. Cattella testy zdolności umysłowych	102
4.3.2. Cattell jako redaktor czasopisma <i>Science</i>	105
4.4. Popularyzowanie nowej nauki	106
Rozdział 5. Wczesne nurty psychologiczne	109
5.1. Pierwsze laboratoria psychologiczne w Ameryce Północnej	112
5.1.1. Strukturalizm	115
5.1.2. Introspekcja	118
5.1.3. Badania nad wrażeniami: psychologiczny układ okresowy ...	120
5.1.4. Podręczniki laboratoryjne	121
5.1.5. Eksperymentatorzy	123
5.1.6. Pierwsza doktorantka Titchenera: Margaret Floy Washburn	124
5.2. Funkcjonalizm	126
5.2.1. Wpływy brytyjskie	127
5.2.2. Chicago: Angell i psychologia funkcjonalna	129
5.2.3. Columbia: Woodworth i psychologia dynamiczna	131
5.2.4. Podręczniki Woodwortha	133
5.2.5. Psychologiczne dokonania funkcjonalistów	135
5.3. Spuścizna strukturalizmu i funkcjonalizmu	136

Rozdział 6. Narodziny amerykańskiej psychologii stosowanej	139
6.1. Początki psychologii klinicznej	143
6.1.1. Lightner Witmer i klinika psychologiczna	144
6.2. Psychologia biznesu	149
6.2.1. Psychologia reklamy	150
6.2.1.1. Walter D. Scott	151
6.2.1.2. Harry L. Hollingworth	153
6.2.2. Münsterberg i wydajność pracy	155
6.2.3. Lilian Gilbreth i psychologia inżynierska	156
6.2.4. Nieakademicka psychologia biznesu	159
6.3. Doradztwo zawodowe	160
6.4. Testy inteligencji	161
6.5. Eugenika jako przykład chybionego zastosowania psychologii	164
6.6. Münsterberg i psychologia sądowa	166
6.7. Nowy zawód: psycholog	167
Rozdział 7. Psychoanaliza	171
7.1. Wczesna edukacja Freuda	173
7.2. Josef Breuer i przypadek Anny O.	176
7.3. Psychoanaliza jako teoria normalnego umysłu	178
7.4. Psychoanaliza jako teoria nerwic	179
7.4.1. Lęk i mechanizmy obronne	180
7.4.2. Seksualność wieku dziecięcego	181
7.5. Psychoanaliza jako metoda	183
7.6. Psychoanaliza w Ameryce	186
7.7. Neofreudyści	192
7.7.1. Alfred Adler i psychologia indywidualna	192
7.7.2. Carl Jung i psychologia analityczna	194
7.7.3. Karen Horney i feministyczny punkt widzenia w psychoanalizie	197
7.8. Niegasnąca popularność psychoanalizy	199
Rozdział 8. Behawioryzm	201
8.1. John Watson i narodziny behawioryzmu	204
8.1.1. Początki psychologii porównawczej	205
8.1.2. Watson i behawioryzm	210
8.1.3. Warunkowanie emocji: eksperyment z udziałem małego Alberta	212
8.1.4. Watson na Uniwersytecie Johnsa Hopkinsa	214

8.1.5. Watson jako twórca behawioryzmu	216
8.1.6. Rozwój behawioryzmu	217
8.2. Neobehawioryzm	217
8.2.1. Tolman i behawioryzm kognitywny	218
8.2.2. Hull i behawioryzm hipotetyczno-dedukcyjny	220
8.2.3. Skinner i behawioryzm radykalny	224
8.3. Behawioryzm: uwagi końcowe	230
Rozdział 9. Nowy zawód: psycholog	231
9.1. Definicja zawodu	233
9.2. Doświadczenia z czasów I wojny światowej	235
9.3. Wczesne prace organizacyjne na rzecz psychologii jako zawodu ...	239
9.4. Rola diagnozy psychologicznej	243
9.5. Psychologia kliniczna	244
9.6. Psychologia przemysłowa i organizacji	249
9.7. Psychologia szkolna	253
9.8. Doradztwo psychologiczne	257
9.9. Współczesny zawód	260
Rozdział 10. Psychologia działań i przemian społecznych	263
10.1. Psychologia różnic płciowych	267
10.1.1. Helen Bradford Thompson (Woolley)	268
10.1.2. Leta Stetter Hollingworth	271
10.2. Kurt Lewin i badania zaangażowane społecznie	275
10.3. Psychologia rehabilitacji i społeczne piętno niepełnosprawności ..	281
10.4. Psychologia rasowa	285
10.4.1. Różnice rasowe w zakresie inteligencji	286
10.4.2. Psychologia a szkolna desegregacja	290
10.5. Uwagi końcowe	295
Rozdział 11. Psychologia poznawcza	297
11.1. Psychologia Gestalt	301
11.2. Frederic Bartlett i umysł konstruktywny	309
11.3. Narodziny współczesnej psychologii poznawczej w Ameryce ...	313
11.3.1. Karl Lashley i <i>Hixon Symposium</i>	313
11.3.2. Metafory komputerowe	315
11.3.3. Pionierzy z lat 50. XX w.	318
11.3.3.1. Jerome Bruner	318
11.3.3.2. Roger Brown	319

11.3.3.3. Noam Chomsky	322
11.3.3.4. George Miller	323
11.3.4. Nadanie nazwy dyscyplinie: Ulric Neisser	326
Zakończenie	329
Bibliografia	339
Indeks nazwisk	371
Indeks rzeczowy	381
O Autorze	387